

Припрема за час

Разред: 7.

Ауторка: Татјана Матијаш

Редни број _____	Школа _____	Разред и одељење _____	Датум _____
Наставна тема	Демократско друштво		
Наставна јединица	Ученички парламент: од права ка одговорном деловању		
Тип часа	обрада		
Образовни исходи	<ul style="list-style-type: none"> - објасни улогу и овлашћења Ученичког парламента као представничког тела ученика; - препозна разлику између формалног постојања парламента и његовог стварног, активног деловања; - уочи сопствену моћ и одговорност као изабраног представника ученика; - разликује подржавајућу улогу наставника од преузимања одлучивања; - анализира примере добре праксе ученичког активизма; - планира реалне иницијативе које Ученички парламент може самостално да покрене; - комуницира ставове, предлоге и одлуке у интересу заједнице ученика. 		
Облици рада	Фронтални, групни, индивидуални		
Методе рада	Радионица (вођена дискусија, анализа примера из праксе, рад на проблемским задацима, рефлексивна и самопроцена, кооперативно учење)		
Потребна средства и материјали	Флипчарт папир, самолепљиви папирићи, оловке и фломастери, картице са примерима добре праксе ученичких парламената, информативно-едукативни мини водич за чланове Ученичког парламента (Прилог 1), пано или табла за заједничке закључке		
Уводни део часа	Наставник започиње час питањима: <ul style="list-style-type: none"> - Ко вас је бирао да будете члан Ученичког парламента? - Кога ви представљате? - Шта се у школи променило захваљујући раду парламента? Ученици индивидуално записују одговоре на стикерима, следи кратка дискусија, током дискусије наставник лепи груписане одговоре на ФЧ. Наставник наглашава да тема часа није форма парламента, већ његова стварна снага и смисао.		
Главни део часа	Наставник дели ученике у 3 групе за даљи рад и извештава да ће на даље радити задатке у тим групама. 1. задатак: свакој групи даје папир са насловом “Ученички парламент под лупом” и три питања. Даје инструкцију да за рад имају највише 7 минута а да ће представљање продуката група трајати по 1 минут. У групама анализирају досадашњи рад Ученичког парламента кроз питања: <ul style="list-style-type: none"> - Шта тренутно радимо као парламент? 		

	<p>- Шта бисмо желели да покренемо у интересу ученика? - Где нам је потребна подршка одраслих, а где самосталност?</p> <p>Закључци се представљају осталима без понављања онога што је нека група рекла већ се само надовезују (на тај начин се обезбеђује пажљиво слушање и штеди време, наставник након презентације нагласи да је пажљиво слушање један од главних елемената активизма којем је циљ да се учини нешто важно за опште добро свих).</p> <p>2. задатак: наставник групама даје кратке описе примера успешних ученичких иницијатива (Прилог 1) да о њима продискутују и инструкцију да за рад имају, опет, највише 7 минута и по минут за представљање: - шта је покренуло акцију; - ко је донео одлуке; - каква је била улога наставника. Групе представљају своја запажања а наставних их наводи да уоче и препознају обрасце успешног и самосталног деловања.</p> <p>3. задатак: наставник позива да свака група предложи по једну реалну иницијативу коју парламент може да покрене у наредном периоду али да предлог садржи: - проблем или потребу; - циљ; - прве кораке; - бар два партнера/подршку за реализацију.</p>
Завршни део и евалуација часа	<p>Наставник позива ученике да на изласку, ако су задовољни својим радом на часу, на ФЧ заврше реченицом:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Као члан Ученичког парламента, моја одговорност је да...“ • „У наредном периоду желим да се залажем за...“ <p>Сваком ученику даје мини подсетник о ученичком парламенту и позива да га прочитају и размисле како би га применили на састанку свог Ученичког парламента где би се дали и предлози које су на часу осмислили.</p>

Прилог 1 Примери успешних иницијатива (UPGRADE водич кроз ученички парламент)

<p>1 - „Дан менталног здравља“ – иницијатива за свест и подршку ученицима</p> <p>Чланови парламента су приметили да ученици све више исказују стрес и умор, а да се ретко разговара о менталном здрављу у школи. Организовали су кратку анкету међу разредима како би прикупили ставове и идеје ученика.</p> <p>Парламент је предложио и организовао тематски дан у школи посвећен менталном здрављу. У сарадњи са школским психологом и локалним Саветовалиштем за младе, осмислили су радионице, предавања и промотивне материјале. Чланови парламента су били задужени за комуникацију, логистику и медијско обавештавање.</p> <p>Активност је обухватила готово све ученике школе, повећала свест о менталном здрављу и отворила простор за даље разговоре између ученика и наставника. Парламент је добио већи кредибилитет, а школа је наставила да редовно организује овакве догађаје.</p>
<p>2 - „Зелени кутак“ – иницијатива за очување животне средине</p>

У школи није било јасног Система рециклаже, а ученици су приметили велики број пластичних отпада и папира који се бацају. Парламент је организовао разговоре са одељењима и анкету како би идентификовао шта највише смета ученицима.

Парламент је осмислио пројекат „Зелени кутак“, поставили су кутије за рециклажу по ходницима и учионицама, организовали едукативне радионице о екологији и информисали ученике путем школског билтена и друштвених мрежа. Чланови парламента су се поделили у тимове: комуникација, логистика и едукација.

Смањен је отпад који се баца, ученици активно користе кутије за рециклажу, а иницијатива је препозната и подржана од стране директора. Пројекат је постао трајни део школског програма и инспирација за друге школе у граду.

3 - „Бољи распоред часова“ – иницијатива за смањење стреса ученика

Ученици су се жалили да су неки дани преоптерећени, имају велики број “тешких” предмета, док други имају празнине и мање наставе, што утиче на концентрацију и мотивацију. Парламент је прикупио мишљења одељења путем састанака и кратких анкетних листића.

Парламент је, уз помоћ координатора и пар наставника, направио анализу распореда, идентификовао проблематичне термине и предложио конкретна решења за равномерније распоређивање часова. Саставили су јасан предлог, припремили аргументе за директора и наставничко веће, и представили предлог на састанку.

Предлог је делимично прихваћен, распоред је донекле прилагођен у складу са предлозима ученика и распоредом наставника који раде у више школа. Ученици су задовољни равномернијим оптерећењем, а парламент је показао да може конкретно да утиче на живот школе кроз аргументовано заговарање.

Прилог 2 Мини приручник – Ученички парламент, па шта сад?

МИНИ ПРИРУЧНИК ЗА НОВЕ ЧЛАНОВЕ УЧЕНИЧКОГ ПАРЛАМЕНТА

1. Изабран си – шта то значи?

Неко ти је дао поверење да говориш у његово име. То не значи да мораш све да знаш, већ да мораш бити спреман да питаш, слушаш и учиш.

2. Шта парламент може, а шта не може?

Парламент може:

- Да покрене тему;
- Да предложи промену;
- Да тражи разговор и објашњење;
- Да учествује у решавању проблема.

Парламент не може:

- Да самостално мења правила без договора;
- Да одлучује уместо свих других;
- Да решава проблеме без сарадње.

3. Како да не будеш изманипулисан?

Постави себи питања:

- ☞ Ко је смислио ову идеју?
- ☞ Да ли смо ми одлучивали или само пристали?
- ☞ Да ли ученици имају право да кажу „не“?

Ако немаш одговор – имаш право да га тражиш.

4. Добра иницијатива – како изгледа?

Добра иницијатива има:

- ☞ Јасан проблем;
- ☞ Реалан циљ;

- ☞ Мале, јасне кораке;
- ☞ Особе које су одговорне за реализацију.

Боље мала остварена идеја него велика која остане на папиру.

5. Комуникација је кључ

Ако парламент не комуницира – он не постоји. Зато:

- ☞ Питајте ученике шта мисле;
- ☞ Обавештавајте их шта радите;
- ☞ Говорите и о ономе што није успело.

6. Порука за крај

Као парламентарци, не морате бити гласни да бисте били јаки. Не морате бити савршени да бисте били корисни. Довољно је да будете одговорни, упорни и солидарни.

Прилог 3 Изглед ФЧ за завршни део и евалуацију часа

Ако си задовољан својим доприносом на овом часу и ако сматраш да Ученички парламент може бити важан за тебе и твоју школу, доврши сваку од ових реченица:

Моја одговорност као члана Ученичког парламента је да...	У наредном периоду желим да се залажем за...
.....	...